

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบัน

Uses and Gratification of the Vocational Institute's Students in the Eastern Economic Corridor
Regarding the Institute's Public Relations Practices on Facebook Fanpage

ธนวัฒน์ ขาวเนิน (Thanawat Chownern)¹ บุษบา สุธีธร (Bussaba Suteetorn)² เสาวณี ชินนาลอง (Saowanee Chinnalong)³

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษา 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษา พบว่า (1) ระดับการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอยู่ในระดับมากโดยนักศึกษานำไปใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการรู้เหตุการณ์ (2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพึงพอใจกับประเภทข่าวสารกิจกรรมต่างๆ ภายในสถาบันอาชีวศึกษา (3) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้ประโยชน์และระดับความพึงพอใจจากข่าวสารของนักศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจ เฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช thanawatchownern1997@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช bussaba1957@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช csaowanee@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

Abstract

This was a survey research on students at 3 representative vocational institutes in the Eastern Economic Corridor region of Thailand. It aimed to assess their utilization and level of engagement with their institute's Facebook fanpage, their gratification of the fanpage, and the relationship between level of utilization and level of gratification. The sample population consisted of 400 students at 3 institutes (Bankhai Technical College in Rayong Province, Thai-Austrian Technical College in Sattahip District, Chonburi Province, and Bangpakong Industrial and Community Education College in Chachoengsao Province), chosen through multi-level sampling. Data were collected through a questionnaire and statistically analyzed to find frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, ANOVA and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. The results showed that: (1) most students used the institutes's fanpages to a high level, mainly to keep abreast of developments; (2) Overall, most students had a high level of gratification of the institutes's fanpages, especially the types of news about activities; and (3) There was a medium-level positive correlation between students's utilization of the fanpages and their gratification of the fanpages.

Keywords: Utilization, Gratification, Institutes's Facebook fanpages

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี” เป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพของประเทศในทุกภาคส่วนและพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว โดยนโยบาย Thailand 4.0 จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและภาคบริการบนฐานของเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม ซึ่งภาครัฐได้กำหนด 3 จังหวัดนำร่องขึ้นเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อตอบโจทยยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศดังกล่าว

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor) หรือ EEC เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของอ่าวไทยซึ่งถือเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง จังหวัดชลบุรี และจังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งเป็น 3 จังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก โดยภาครัฐมีนโยบายที่จะยกระดับพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชียมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงอย่างมีประสิทธิภาพ อำนวยความสะดวกและสิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนสนับสนุนอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงและการท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นประโยชน์ในด้านการทำธุรกิจระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ และเป็นการดึงดูดนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศให้เข้ามาลงทุนภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทยให้เป็นเขตเศรษฐกิจชั้นนำของเอเชีย คือ การยกระดับความรู้ และทักษะความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์นั้นจะเป็นกำลังหลักที่สำคัญในการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งในด้านการเป็นแรงงานที่มีฝีมือในสถานประกอบการ หรือในด้านการวางแผนและนโยบายเพื่อการดำเนินการพัฒนา สถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ให้สถานประกอบการต่างๆ สามารถทำธุรกิจในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดึงดูดนักลงทุนทั้งภายในและภายนอกประเทศให้เข้ามาลงทุนได้

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เป็นกำลังคนที่มีความรู้ ความสามารถป้อนเข้าสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้น ผู้เรียนสายอาชีวศึกษามีบทบาทที่สำคัญเนื่องจากในปัจจุบันมีสถานประกอบการเกิดขึ้นมากมายและมีความต้องการบุคลากรสายอาชีวศึกษาเข้าทำงานกับทางสถานประกอบการเป็นจำนวนมาก โดยประมาณการว่าภายใน 5 ปี เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะต้องใช้บุคลากร 475,668 คน แบ่งเป็นบุคลากรสายอาชีวศึกษาประมาณ 53% และบุคลากรสายปริญญาตรีประมาณ 47% (อีอีซี โมเดล การพัฒนาทักษะบุคลากร, 2564) โดยในปี พ.ศ. 2563 สถาบันอาชีวศึกษาสามารถผลิตกำลังคนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับปริญญาตรี เพื่อป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงานในภาคตะวันออกได้ จำนวน 19,932 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564)

สถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกทุกจังหวัดต่างรับนโยบายขับเคลื่อนโครงการผลิตและพัฒนา กำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกดังกล่าวมาดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมมีการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นด้านกำลังคนมีการวางแผนและนโยบายในด้านการพัฒนากำลังคนเพื่อป้อนเข้าสู่สถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ในปัจจุบันสถาบันอาชีวศึกษาเริ่มมีการปรับปรุงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของสถานประกอบการมากขึ้น มีแผนงานและนโยบายในการร่วมกันจัดหลักสูตรการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อให้ทางฝั่งของสถานประกอบการได้มีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตรการเรียนสำหรับนักศึกษา ให้นักศึกษาได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจากเนื้อหาวิชาที่มีความจำเป็น ได้ลงมือปฏิบัติกับชิ้นงานจริง หน่วยงานจริง และช่วยให้นักศึกษาสามารถทำงานร่วมกับสถาน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

ประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากที่ผ่านมานักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้าทำงานในสถานประกอบการมีคุณสมบัติที่ไม่ตรงต่อความต้องการของสถานประกอบการ (จาตุรงค์ คอบแก้ว, 2564)

นอกจากการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการส่งเสริมความร่วมมือกับผู้ประกอบการในการการออกแบบหลักสูตรที่ตรงความต้องการของผู้ประกอบการดังกล่าวแล้ว ปัจจัยที่สำคัญอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกทุกจังหวัดต่างตระหนักดีว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญและช่วยให้การจัดการศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก็คือการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากทุกวันนี้การประชาสัมพันธ์ได้รับการยอมรับว่ามีความคุ้มค่าในการสร้างการยอมรับศรัทธาจากประชาชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ในภาคประชาชน การประชาสัมพันธ์สามารถใช้เป็นกลไกหนึ่งของการสื่อสารทางการตลาดที่ส่งผลในแง่การสร้างภาพลักษณ์องค์กร การสร้างความรู้จัก การแนะนำสินค้าสู่ตลาด การสร้างการยอมรับ และสนับสนุนสินค้าหรือบริการด้วยกิจกรรมประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ การประชาสัมพันธ์จึงได้รับการยอมรับจากฝ่ายบริหารของสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการสร้างการยอมรับ สร้างความนิยมในการเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษา เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ ถูกต้อง ทันสมัยและตรงตามความต้องการของนักศึกษา และเพื่อสร้างความร่วมมือสนับสนุนโครงการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ (บุษบา สุธีธร, 2548 หน้า 9)

โดยในปัจจุบันสื่อใหม่กำลังได้รับความนิยมจากหลาย องค์กรเพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารขององค์กรไปสู่สาธารณชน เนื่องจากลักษณะพิเศษของการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อใหม่คือการประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่มีความสะดวก รวดเร็ว และสามารถแพร่กระจายการประชาสัมพันธ์ไปสู่สาธารณชนในวงกว้างได้ ผู้รับสารสามารถแสดงความคิดเห็นต่อหัวข้อการประชาสัมพันธ์นั้นๆ ได้ทันที อันเนื่องมาจากความสามารถของสื่อใหม่ในการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าอยู่ที่ไหนเวลาใดก็สามารถประชาสัมพันธ์ข่าวสารได้ (ชุดิสันท์ เกิดวิบูลย์เวช และอัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 2560 หน้า 14-4)

กมลวรรณ บุญสาย (2560) ระบุว่า เทคโนโลยีทางการสื่อสารผ่านสื่อใหม่อย่างสื่อสังคมเพชบุ๊ก (Facebook) นั้นมีข้อดีคือ การสร้างความสัมพันธ์ทางการสื่อสารในรูปแบบใหม่ที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่การสนทนาซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่ยังเป็น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ลดช่องว่างทางระยะทางและเวลา ทำให้การสื่อสารง่ายและรวดเร็วมากขึ้น โดยไม่ใช่แค่ การรู้จักกันในกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น และยังทำให้เกิดการสื่อสารถึงกันครอบคลุมทั่วโลก ซึ่งหากมองในแง่ของความเป็นสื่อสมัยใหม่นั้น เพชบุ๊ก (Facebook) เปรียบเสมือนการย่อโลกให้เล็กลง การสื่อสารมีความทันสมัย รวดเร็วและมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากขึ้น

นอกจากนั้นผลสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transactions Development Agency) ประจำปี พ.ศ. 2563 ยังพบว่า กลุ่ม Gen Z และ Gen Y ที่อยู่ในวัยเรียนและวัยทำงานเป็นกลุ่มที่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันมากที่สุด โดยอาชีพที่ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยต่อวันสูงที่สุดคือ นักเรียน/นักศึกษา โดยใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่ 12 ชั่วโมง 43 นาที/วัน ซึ่งกิจกรรมออนไลน์ที่เป็นที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การใช้สื่อสังคม เช่น เพชบุ๊ก (Facebook), ยูทูบ (Youtube), ไลน์ (Line), คิดเป็น 95.30% โดย Facebook เป็นอันดับที่หนึ่ง คิดเป็น 98.29% รองลงมาคือ Youtube คิดเป็น 97.5% และ Line คิดเป็น 96.00% (เอ็ดด้า, 2564)

จากรายงานความนิยมของสื่อสังคมเพชบุ๊กในกลุ่มนักศึกษา และลักษณะพิเศษของสื่อใหม่ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ด้านการประชาสัมพันธ์ได้ดังกล่าวข้างต้น ทำให้สถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่างให้ความสำคัญกับการใช้และพัฒนาสื่อใหม่ คือ เพชบุ๊กแฟนเพจเพื่อใช้เป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์กับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

นักศึกษา โดยให้ความสำคัญกับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาทักษะของนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ครบตามกำหนดแผนการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ของการประกอบกรอุตสาหกรรม และโครงการสำคัญในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก อันจะส่งผลทำให้สถาบันอาชีวศึกษาสามารถผลิตนักศึกษาเพื่อป้อนเข้าสู่สถานประกอบการอุตสาหกรรมรวมถึงโครงการพิเศษต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้

สถาบันอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา จัดเป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสื่อเพชบุ๊กของสถาบันขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ โดยเพชบุ๊กแฟนเพจของทั้ง 3 สถาบัน จัดเป็นเพชบุ๊กที่ได้รับความนิยมจากนักศึกษาในแต่ละจังหวัด เพื่อเข้ามาเปิดรับข่าวสารจากเพชบุ๊กแฟนเพจ ซึ่งข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2565 พบว่า เพชบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 แห่ง มียอดผู้ติดตามทั้งสิ้น ดังนี้ 1) เพชบุ๊กแฟนเพจ “วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย” มียอดผู้ติดตามทั้งสิ้น 31,574 คน (เพชบุ๊กแฟนเพจวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย, 2565) 2) เพชบุ๊กแฟนเพจ “ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ Thai-Austrian Technical College” มียอดผู้ติดตามทั้งสิ้น 16,965 คน (เพชบุ๊กแฟนเพจประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ Thai-Austrian Technical College, 2565) และ 3) เพชบุ๊กแฟนเพจ “วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง” มียอดผู้ติดตามทั้งสิ้น 10,551 คน (เพชบุ๊กแฟนเพจวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง, 2565) ผู้ดูแลเพชบุ๊กแฟนเพจของทั้ง 3 สถาบัน คือ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ไปสู่นักศึกษาผ่านทางเพชบุ๊กแฟนเพจของสถาบัน

จากการสังเกตและเฝ้าติดตามเพชบุ๊กแฟนเพจทั้ง 3 สถาบันอาชีวศึกษา พบว่า มีการนำเสนอข่าวสารที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีการนำเสนอข่าวสารประเภทต่างๆ ได้แก่ 1) ข่าวสารกิจกรรมต่างๆ ภายในสถาบันอาชีวศึกษา 2) ข่าวสารเกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษา 3) ข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภายในสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อตบโจทยนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 4) ข่าวสารเกี่ยวกับการฝึกอบรมพัฒนาทักษะสำคัญที่เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ที่นักศึกษาสามารถเข้าร่วมได้ 5) ข่าวสารเกี่ยวกับ EEC ในด้านความสำคัญของ EEC ต่อประเทศไทยและความเคลื่อนไหวในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 6) ข่าวสารเกี่ยวกับความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา กับสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 7) ข่าวสารเกี่ยวกับความต้องการจำนวนแรงงานด้านอุตสาหกรรมของสถานประกอบการต่างๆ และ 8) ข่าวสารเกี่ยวกับประโยชน์ของการเรียนสายอาชีวะที่ตบโจทยความต้องการกำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษามีงานทำ และพบว่ามีผลคล้อยกันในการเลือกใช้สื่อประสมเพื่อการประชาสัมพันธ์ข่าวสารไปสู่นักศึกษา ดังนี้ 1) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบข้อความตัวอักษร 2) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบภาพนิ่ง 3) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบอินโฟกราฟิกส์ 4) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบวิดีโอ 5) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบการแชร์ลิงค์จากเพชบุ๊กแฟนเพจอื่นๆ และ 6) การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบการแชร์ลิงค์จากเว็บไซต์ภายนอก

อย่างไรก็ตามการพัฒนาให้การนำเสนอมีความเหมาะสม ตรงความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้กับนักศึกษา เพื่อให้ได้รับความนิยมและเกิดประโยชน์สูงสุดมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องมีการติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักศึกษามีต่อเพชบุ๊กแฟนเพจของสถาบันที่ได้ดำเนินการนำเสนออยู่ในปัจจุบัน ซึ่งทั้ง 3 สถาบันยังขาดข้อมูลในส่วนดังกล่าวนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

งานวิจัยเรื่อง “การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบัน” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ของจังหวัดน่านองในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง คือ เฟซบุ๊ก แฟนเพจ “วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย” จังหวัดชลบุรี คือ เฟซบุ๊กแฟนเพจ “ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ Thai-Austrian Technical College” และจังหวัดฉะเชิงเทรา คือ เฟซบุ๊กแฟนเพจ “วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง” โดยจะศึกษาในส่วนของการใช้ประโยชน์และระดับความพึงพอใจจากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อจะได้ทราบถึงระดับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษาในแต่ละสถาบันอาชีวศึกษา เพื่อนำผลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงให้เฟซบุ๊กแฟนเพจเป็นประโยชน์สนองความต้องการของนักศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ อีกทั้งผลการศึกษายังเป็นประโยชน์สำหรับสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่พัฒนาพิเศษอื่นๆ ให้ได้ใช้เป็นแนวทางการนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์ตรงความต้องการข้อมูลข่าวสารและสร้างความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารทางสื่อเฟซบุ๊กของสถาบันอาชีวศึกษาต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรของนักศึกษา
2. ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรของนักศึกษา
3. ระดับการใช้ประโยชน์ข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2. ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร นักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา รวม 8,218 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาผู้ที่ติดตามเฟชบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ได้รับความนิยมสูงสุดใน 3 จังหวัด ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้แก่ เฟชบุ๊กแฟนเพจของวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย จังหวัดระยอง วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามจำนวนที่กำหนดโดยผู้วิจัยทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรความผิดพลาดมาตรฐานของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) โดยใช้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 สถาบันไม่น้อยกว่า 381 คน ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะเก็บจำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสัดส่วนของแต่ละระดับการศึกษา

ตารางที่ 1 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ตามสัดส่วนของแต่ละระดับการศึกษา

สถาบันอาชีวศึกษา	จำนวนตัวอย่างระดับ ปวช.	จำนวนตัวอย่างระดับ ปวส.
	(คน)	(คน)
1. วิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย	97	57
2. วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ	153	66
3. วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง	20	7
รวม	270	130

จากตารางที่ 1 แสดงขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ตามสัดส่วนของแต่ละระดับการศึกษา โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับ ปวช. ของทั้ง 3 สถาบัน มีจำนวน 270 คน และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับ ปวส. มีจำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามตัวแปรลักษณะทางประชากร ดังนี้

ตารางที่ 2 ความถี่ของจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรลักษณะทางประชากร

เพศ	ความถี่ของจำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	225	56.25
หญิง	175	43.75
รวม	400	100.00
อายุ	ความถี่ของจำนวน (คน)	ร้อยละ
15 - 16 ปี	125	31.25
17 - 18 ปี	147	36.75
19 - 20 ปี	40	10.00
21 ปี ขึ้นไป	88	22.00
รวม	400	100.00
ระดับการศึกษา	ความถี่ของจำนวน (คน)	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	270	67.50
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.)	130	32.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย กล่าวคือ เพศชาย ร้อยละ 56.25 และเพศหญิง ร้อยละ 43.75 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15- 18 ปีรวมกันถึงร้อยละ 68.00 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 22.00 โดยมีกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 19 - 20 ปีน้อยที่สุดเพียง ร้อยละ 10.00 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 67.50 และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ร้อยละ 32.50

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ส่วนที่ 2 ระดับการใช้ประโยชน์และระดับความพึงพอใจจากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกสามารถสรุปผลการวิจัยได้เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของนักศึกษาสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของ 3 จังหวัด

การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ของสถาบันอาชีวศึกษาในด้านต่างๆ	ค่าเฉลี่ยระดับ การใช้ประโยชน์ จากข่าวสารของ นักศึกษา ($\bar{x}$)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับการใช้ ประโยชน์ จากข่าวสาร ของนักศึกษา
1. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการรู้เหตุการณ์	4.20	0.92	มาก
2. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการช่วยตัดสินใจ	4.11	0.92	มาก
3. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูล เพื่อการพูดคุยหรือสนทนา	4.07	0.92	มาก
4. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการมีส่วนร่วม	4.04	0.98	มาก
5. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการเสริม ความคิดเห็น	4.07	0.96	มาก
6. ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการความบันเทิง	4.09	1.01	มาก
รวม	4.10	0.95	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยรวมของการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 6 ด้านข้างต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมของทุกด้านเท่ากับ 4.10 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษาด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการรู้เหตุการณ์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20 ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการช่วยตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการข้อมูลเพื่อการพูดคุยหรือสนทนามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.04 ด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการเสริม ความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 และด้านการใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความต้องการความบันเทิง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.09

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

ตารางที่ 4 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาใน
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของ 3 จังหวัด

ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเปิดรับข่าวสาร จากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในด้านต่าง ๆ	ค่าเฉลี่ยระดับ ความพึงพอใจ ของนักศึกษา ($\bar{X}$)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพึง พอใจ ที่มีต่อการเปิดรับ ข่าวสารของ นักศึกษา
1. ด้านความพึงพอใจต่อข่าวสารประเภทต่างๆ บนเฟซบุ๊กแฟนเพจ ของสถาบันอาชีวศึกษา	4.05	0.89	มาก
2. ด้านความพึงพอใจต่อการนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบ ต่างๆ บนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา	3.76	1.02	มาก
3. ด้านความพึงพอใจต่อความสะดวกรวดเร็ว และการสร้าง ปฏิสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเฟซบุ๊กแฟนเพจกับผู้ที่เข้ามา เยี่ยมชมบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา	3.90	0.95	มาก
รวม	3.90	0.95	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยรวมของความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเปิดรับข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของ
สถาบันอาชีวศึกษาในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้านข้างต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมของทุกด้านเท่ากับ 3.90
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารของนักศึกษาในด้านความ
พึงพอใจต่อข่าวสารประเภทต่างๆ บนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.05 ด้านความพึงพอใจต่อ
การนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบต่างๆ บนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.76 และ
ด้านความพึงพอใจต่อความสะดวกรวดเร็ว และการสร้างปฏิสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของผู้ดูแลเฟซบุ๊กแฟนเพจกับผู้ที่เข้ามาเยี่ยม
ชมบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษามีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.90

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยทั้ง 3 ข้อ โดยใช้การวิเคราะห์สถิติการทดสอบค่าที (t-test) การ
วิเคราะห์ความแปรปรวน (Anova) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)
สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการ
ข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างกันตามลักษณะทาง
ประชากร พบว่า ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊ก
แฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกไม่มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากรทั้งด้านเพศ
อายุ และระดับการศึกษา

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

2. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากร พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกไม่มีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากร ทั้งด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา

3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ระดับการใช้ประโยชน์ข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ได้รับจากเฟซบุ๊กแฟนเพจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจกับระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ได้รับจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกใน 3 จังหวัด มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยสามารถนำเสนอโดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ตามสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรที่ประกอบด้วยตัวแปร เพศ อายุ และระดับการศึกษา สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ไม่มีความแตกต่างกันตามลักษณะทางประชากร ด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษา อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันนักศึกษาทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่มีช่วงอายุแตกต่างกันต่างก็สามารถเข้าใช้งานสื่อสังคมเฟซบุ๊กได้อย่างสะดวกผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (Smartphone) และอุปกรณ์พกพาอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของตนเองซึ่งข้อค้นพบจากการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่า สื่อสังคม กำลังกลายเป็นเครื่องมือสื่อสารที่เชื่อมโยงร้อยสังคมที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นทุกขณะ มีความหลากหลายทั้งในแง่คุณลักษณะทางเพศและอายุ ตลอดจนวัตถุประสงค์การใช้งาน การใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนสื่อสังคมนั้นไม่มีข้อจำกัดในเรื่องลักษณะทางประชากร และอาจไม่สามารถระบุได้อย่างเฉพาะเจาะจงถึงระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่มีความแตกต่างกันของทั้งเพศชายและเพศหญิง หรือกลุ่มอายุ ตลอดจนระดับการศึกษาได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับ พิระ จิระโสภณ (2560) ที่ระบุว่า “ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของแต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มสังคมที่แตกต่างกัน เช่น ต่างเพศ อายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา ภูมิภาคนา และศาสนา มีผลต่อการมีปฏิริยาตอบสนองต่อข่าวสารที่อาจเหมือนกันหรือคล้ายกัน ในกลุ่มเดียวกัน แต่แตกต่างกันในกลุ่มต่างกัน รวมทั้งอยู่ที่ว่าผู้รับแต่ละคนมีความสัมพันธ์หรือคบหาสมาคมกับใครหรือกลุ่มใด” จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรในด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษาของนักศึกษาคั้งนี้ ไม่ได้มีผลต่อปฏิริยาของบุคคลที่ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์จากข่าวสารบนสื่อสังคม ด้วยเหตุที่ว่ากลุ่มนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ แม้จะมีความแตกต่างด้านเพศ อายุ หรือระดับการศึกษาแต่ในความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน และระหว่างนักศึกษากับสถาบันนั้นอาจถือได้ว่านักศึกษาทุกคนจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน จากผลการวิจัยดังกล่าว เป็นข้อสรุปสำหรับแนวทางของสถาบันการศึกษาในการนำเสนอข่าวสารแก่กลุ่มนักศึกษาในสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกว่าสถาบันสามารถใช้สื่อสังคมประเภทเฟซบุ๊ก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12

The 12th STOU National Research Conference

ในการเข้าถึงกลุ่มนักศึกษาได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านลักษณะทางประชากรของนักศึกษา และสามารถเข้าถึงนักศึกษาได้ในเวลา
รวดเร็วกว่าการใช้สื่อประเภทอื่น ๆ

สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนา
พิเศษภาคตะวันออกมีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรที่ประกอบด้วยตัวแปร เพศ อายุ และระดับการศึกษา สามารถ
อภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจสถาบันอาชีวศึกษาของนักศึกษาในเขตพัฒนา
พิเศษภาคตะวันออกไม่มีความแตกต่างตามลักษณะทางประชากรที่ประกอบด้วยตัวแปร เพศ อายุ และระดับการศึกษา
อาจเนื่องมาจากนักศึกษามีแรงจูงใจหรือมีความคาดหวังต่อข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาใน
ลักษณะเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ปรากฏบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาที่ไม่แตกต่าง
กันทั้งในด้านของเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีลักษณะใกล้เคียงกันจนอาจถือได้ว่า
เป็นกลุ่มเดียวกัน ทำให้มีแรงจูงใจในการเปิดรับข่าวสาร ตลอดจนความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความ
แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ โดย ศุทธิณี ศรีสุนทร (2560) ที่ระบุว่า ทฤษฎีความคาดหวังจากสื่อ
เป็นทฤษฎีที่พยายามอธิบายว่าการที่บุคคลจะพึงพอใจต่อสื่อใดๆ ก็ตามบุคคลจะต้องมีแรงจูงใจหรือมีความคาดหวังต่อสื่อ
นั้นก่อน นั่นคือ ผู้รับสารมีจุดมุ่งหมายอยู่ในใจต่อผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะนำไปสู่การบริโภคสื่อ และการได้รับความ
พึงพอใจตามมา โดยที่แรงจูงใจของมนุษย์อาจมีแรงจูงใจคล้ายๆ กัน และอาจมีพฤติกรรมอย่างเดียวกันที่คล้ายคลึงกัน”
(Maslow อ้างถึงใน วิรัชพัชร มานิตศรีศักดิ์, 2559) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินตรา ครองห้าว (2559) ในงานวิจัย
เรื่อง “การเปิดรับและความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อ Facebook Thai PBS” ที่สรุปไว้ว่า “สื่อสังคมเฟซบุ๊กถือเป็นสื่อใหม่ที่
คนทุกเพศทุกวัยสามารถเปิดรับและใช้งานได้ เพียงแค่มีโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ก็สามารถเปิดรับความเคลื่อนไหวของ
ข้อมูลข่าวสารต่างๆ บนสื่อสังคมเฟซบุ๊กได้ทุกที่ ทุกเวลา นอกจากนี้เนื้อหาข้อมูลข่าวสารบนสื่อสังคมเฟซบุ๊กยังอุดมไปด้วย
ข่าวสารความเคลื่อนไหว สารความรู้ต่างๆ ที่เหมาะสมกับการเสพสื่อของกลุ่มคนทุกเพศทุกวัย”

สมมติฐานข้อที่ 3 ระดับการใช้ประโยชน์ข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจ
มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ได้รับจากเฟซบุ๊กแฟนเพจ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารของนักศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการข่าวสารจากเฟซบุ๊ก
แฟนเพจกับระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารที่ได้รับจากเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษ
ภาคตะวันออกของ 3 จังหวัด มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก และมีค่าระดับความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

อาจเนื่องมาจากการได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง นักศึกษาสามารถนำข่าวสารที่ได้ไปใช้ประโยชน์
ในด้านต่างๆ ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของตนเอง ยิ่งมีระดับการใช้ประโยชน์มาก จะยิ่ง
ทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจต่อข่าวสาร และแหล่งที่มาของข่าวสารนั้นๆ มากขึ้นตามไปด้วย ในทางกลับกันเมื่อนักศึกษามี
ระดับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารน้อย จะส่งผลให้ระดับความพึงพอใจต่อข่าวสารบนเฟซบุ๊กแฟนเพจของสถาบันอาชีวศึกษา
น้อยลงเช่นกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจของแมคควอล บลูมเมอร์
และบราวน์ (McQuail, Blumler, & Brown 1972 pp. 135-165 อ้างถึงใน ขวัญภรณ์ สวนแสน และอรนุช เลิศจรรยาภักดิ์,
2557 หน้า 72) ซึ่งได้กล่าวถึงตัวแปรของประโยชน์และความพึงพอใจ ได้แก่ การใช้ประโยชน์จากข่าวสารเพื่อความเพลิดเพลิน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

(Diversion) ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของการใช้สื่อเพื่อหลบหนีปัญหาและผ่อนคลายอารมณ์มนุษย์สัมพันธ์ (Personal relation) เพื่อให้เรื่องราวไปพูดคุยกับผู้อื่นหรือให้มีโอกาสได้อยู่ร่วมกับครอบครัว เอกลักษณะของปัจเจกบุคคล (Persona identity) เช่น การอ้างอิง การค้นหาความจริงและเพื่อให้ข้อมูลมาเสริมความเชื่อและการติดตามข่าวสาร (Surveillance) เพื่อตอบสนองความพึงพอใจในด้านความต้องการข่าวสารของตนเอง ผลการวิจัยครั้งนี้นอกจากจะสอดคล้องกับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความพึงพอใจดังกล่าวแล้ว ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้มีผู้ทำไว้แล้วหลายชิ้นซึ่งพบในลักษณะเดียวกันได้แก่ งานวิจัยของ พรจิตร ยอดเอม (2563) เรื่อง “พฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ การใช้ประโยชน์ และภาพลักษณ์ผ่านทางเฟซบุ๊กแฟนเพจของโรงพยาบาลรวมแพทย์ชะเชิงเทรา” ที่สรุปไว้ว่า “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในภาพรวมและด้านต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากการใช้เฟซบุ๊กแฟนเพจของโรงพยาบาลรวมแพทย์ชะเชิงเทราในระดับมาก” งานวิจัยของ วิมล อังสฤษดิ์อนันต์ (2557) เรื่อง “การเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ PTT Blue Society ของแฟนเพจในเขตกรุงเทพมหานคร” ที่สรุปไว้ว่า “การใช้ประโยชน์ข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ บนเฟซบุ๊กแฟนเพจ PTT Blue Society มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของกลุ่มสมาชิกเฟซบุ๊กแฟนเพจในเขตกรุงเทพมหานคร โดยที่สมาชิกของเฟซบุ๊กแฟนเพจ PTT Blue Society มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ มากเท่าใด จะมีความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ PTT Blue Society มากเท่านั้น” งานวิจัยของ ศิริวรรณ รุ่งสุขสันต์ และคณะ (2562) เรื่อง “การเปิดรับการใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อรายการธรรมปทีป วัดยานนาวา ทางสื่อออนไลน์” ที่สรุปไว้ว่า “ความพึงพอใจต่อช่องทางการสื่อสาร ความพึงพอใจต่อเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอ และวิธีการถ่ายทอดขององค์พระธรรมกถึกของรายการธรรมปทีป วัดยานนาวา ทางสื่อออนไลน์มีความสัมพันธ์กับการนำความรู้เกี่ยวกับธรรมะที่ได้รับไปใช้พัฒนาดตนเองของผู้ชมรายการ” และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาภรณ์ สวนแสน และอรนุช เลิศจรรยารักษ์ (2557) เรื่อง “พฤติกรรม การเปิดรับ แรงจูงใจ ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของกลุ่มผู้อ่านในเขตกรุงเทพมหานคร” ที่สรุปไว้ว่า “การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในรูปแบบสื่อบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทย”

ข้อเสนอแนะ

1. **ด้านนโยบาย** เฟซบุ๊กเป็นสื่อสังคมที่เอื้อต่อการนำเสนอด้วยสื่อประสมประเภทต่างๆ ประกอบกับนักศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 สถาบัน มีระดับความพึงพอใจต่อการนำเสนอข่าวสารด้วยสื่อประสมรูปแบบการแชร์ลิงค์จากเฟซบุ๊กแฟนเพจอื่นๆ มากที่สุด ดังนั้น ผู้ดูแลระบบควรให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวสารจากเฟซบุ๊กแฟนเพจอื่นๆ ด้วยการนำเสนอข่าวสารที่มีเนื้อหานอกเหนือไปจากความรู้ ความเคลื่อนไหวต่างๆ ของสถาบันอาชีวศึกษาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ เป็นข่าวสารที่สามารถขยายโลกทัศน์ของนักศึกษาได้ เช่น ข่าวสารเกี่ยวกับระเบียบการผ่อนผันการเกณฑ์ทหาร ข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากโรคระบาดโควิด 19 หรือข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมต่างๆ ที่ส่งผลต่อความก้าวหน้าของเศรษฐกิจภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นต้น โดยข่าวสารประเภทนี้สามารถช่วยให้นักศึกษามีความรู้รอบตัวมากยิ่งขึ้น และสามารถนำข่าวสารไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการเรียนของตนเอง การใช้ชีวิตประจำวัน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตการทำงานของตนเองหลังจากที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษาเรียบร้อยแล้ว

2. **ด้านปฏิบัติการ** เนื่องจากสถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 แห่ง อยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นอกจากการนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาสำหรับใช้ในการดำเนินการต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนแล้ว สถาบันอาชีวศึกษาทั้ง 3 แห่งในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกควรให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการความ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12 The 12th STOU National Research Conference

เคลื่อนไหวในการพัฒนาเปลี่ยนแปลงของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภายในสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อตอบโจทย์นโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ข่าวสารที่เกี่ยวกับความต้องการกำลังคนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการพิเศษที่รัฐสนับสนุนให้เกิดขึ้นภายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และข่าวสารที่ยืนยันความมั่นใจที่มีต่อความสำเร็จของความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้ศึกษานำข่าวสารที่ได้รับไปใช้ประโยชน์และได้ตระหนักถึงความสำคัญของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่นักศึกษาอาศัยอยู่ นักศึกษาจะได้มีการเตรียมความพร้อมตนเองในด้านทักษะความรู้ต่างๆ ที่มีความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการกำลังคนที่มีทักษะที่จำเป็นสำหรับสถานประกอบการอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาจะมีความพร้อมสามารถเข้าทำงานกับสถานประกอบการต่างๆ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้

3. ด้านวิชาการ ในการนำเสนอรูปแบบและเนื้อหาข่าวสารแก่นักศึกษา ผู้ดูแลเฟซบุ๊กแฟนเพจควรทำการสรุปเนื้อหาข่าวสาร นำเสนอในรูปแบบสื่อประสมต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้นมีภาพประกอบที่ดึงดูดใจให้นักศึกษาเข้ามาอ่านข่าวสาร เช่น อาจจัดทำเป็นคลิปวิดีโอสั้น หรืออินโฟกราฟิกส์ที่มีรูปภาพประกอบสวยงาม เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการอ่านข่าวสารมากนัก เนื่องจากข่าวสารที่มีความยาวจนเกินไป อาจทำให้นักศึกษาไม่อยากเข้ามาเปิดรับข่าวสารได้

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ บุญสาย. (2560). การศึกษาพฤติกรรม ประโยชน์ และผลกระทบจากการใช้ Facebook ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 สาขาวิชาการตลาดวิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ. (รายงานวิจัย). วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พัฒนการ. กรุงเทพฯ.
- จาตุรงค์ คอบแก้ว. (2564). EEC HDC กลยุทธ์สร้างบุคลากรทักษะระดับโลก. สืบค้นจาก <https://www.salika.co/2021/10/24/eec-hdc-global-skills-personnel-building-strategy/>
- ชฎาภรณ์ สวนแสน และอรนุช เลิศจรยารักษ์ (2557). พฤติกรรมการเปิดรับ แรงจูงใจ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ไทยของกลุ่มผู้อ่านในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารบรรณศาสตร์ มศว คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 7(2), 63
- บุษบา สุธีธรและคณะ. (2548). กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรจิตร ยอดอม. (2563). พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารความพึงพอใจการใช้ประโยชน์และภาพลักษณ์ผ่านทางเฟซบุ๊กแฟนเพจของโรงพยาบาลรวมแพทย์ฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพฯ.
- พีระ จิโรสถ. (2560). ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. ใน ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 10 สาขาวิชานิติศาสตร์. (น. 10-82 – 10-85). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เฟซบุ๊กแฟนเพจวิทยาลัยเทคนิคบ้านค่าย. (2565). สืบค้นจาก <https://web.facebook.com/bktechdve/>
- เฟซบุ๊กแฟนเพจวิทยาลัยการอาชีพบางปะกง. (2565). สืบค้นจาก <https://web.facebook.com/วิทยาลัยการอาชีพบางปะกง-649657588422575/>

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 12
The 12th STOU National Research Conference

-
- เฟซบุ๊กแฟนเพจประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ Thai-Austrian Technical College. (2565). สืบค้นจาก <https://web.facebook.com/ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ/>
- มินตรา ครองห้าว. (2559). การเปิดรับและความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อ Facebook Thai PBS. (สารนิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กร). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- วิมล อังสฤษดิ์อนันต์. (2557). การเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจต่อเฟซบุ๊กแฟนเพจ PTT Blue Society ของแฟนเพจในเขตกรุงเทพมหานคร. (สารนิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- วิรัตน์พร มานิตศรีศักดิ์. (2559). ความคาดหวังต่อประโยชน์ การเปิดรับข่าวสาร และความพึงพอใจของ Generation Y ที่มีต่อเว็บไซต์ TripAdvisor. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาสื่อสารมวลชน). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ศิริวรรณ รุ่งสุขสันต์ และคณะ. (2562). การเปิดรับ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของผู้ชมที่มีต่อรายการธรรมปทีป วิทยานาวา ทางสื่อออนไลน์. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย สำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 10(1), 201-217
- ศุทธิณี ศรีสุนทร. (2560). พฤติกรรมการอ่าน ความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้อ่านนิตยสารประเภทธุรกิจการตลาด ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สถิติข้อมูลนักเรียนนักศึกษา ปีการศึกษา 2564. (2564). [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.eeco.or.th/th>
- อีอีซี โมเดล. การพัฒนาทักษะบุคลากร. (2564). [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.eeco.or.th/th>
- เอ็ตด้า. (2564). ETDA เผยผลสำรวจ IUB 63 คนไทยใช้เน็ตยังไม่ไหวเกือบครึ่งวัน โควิด-19 มีส่วน. [เว็บไซต์]. สืบค้นจาก <https://www.etda.or.th/th/newsevents/pr-news/ETDA-released-IUB-2020.aspx>